

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
БИОЛОГИЯ ЖӘНЕ БИОТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ

IV ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-21 сәуір, 2017 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 10-11 сәуір, 2017 жыл

IV МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-21 апреля 2017 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 10-11 апреля 2017 года

IV INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-21 April, 2017

MATERIALS

of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMİ»

Almaty, Kazakhstan, 10-11 April, 2017

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

Биология және биотехнология факультеті
Факультет биологии и биотехнологии

IV ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ
Алматы, Қазақстан, 4-21 сәуір 2017 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың
"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"
атты халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ
Алматы, Қазақстан, 10-11 сәуір 2017 жыл

IV МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ФАРАБИВЕСКИЕ ЧТЕНИЯ
Алматы, Қазақстан, 4-21 сәуір 2017 жыл

МАТЕРИАЛЫ
международной научной конференции
студентов и молодых ученых
"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"
Алматы, Казахстан, 10-11 апреля 2017 года

IV INTERNATIONAL
FARABI READINGS
Almaty, Kazakhstan, April 4-21, 2017

MATERIALS
of International Scientific Conference
of Students and Young Scientists
Almaty, Kazakhstan, April 10-11, 2017

Алматы
"Қазақ университеті"
2017

Наиболее чувствительными системами организма являются нервная, иммунная, эндокринная и половая. При многократном воздействии ЭМП на организм наблюдаются патологические отклонения. Например, влияние на нервную систему приводит к стрессам, нарушениям сна, слабости, быстрой утомляемости, раздражительности, ослабления памяти, зрительного утомления и т.д. Нервная система является наиболее чувствительной к влиянию ЭМП на уровне молекул ДНК. Воздействие ЭМП на иммунную систему приводит к нарушениям клеточной популяции лимфоцитов, к изменениям инфекционных процессов и т.д. Характерными нарушениями в половой системе, под влиянием многочасового воздействия ЭМП, являются повреждение плода при беременности, понижение активности гипофиза и другие.

Все эти факторы необходимо избегать при использовании медицинских и бытовых оборудований и аппаратуры. В современных медицинских оборудованиях предусмотрены защитные средства снижающие степень негативных воздействий при их эксплуатациях.

Научный руководитель: проф. Нурмаганбетова М.О.

ЭРТҮРЛІ ЖАСТАГЫ БАЛАЛАРДЫҢ ГЕМОДИНАМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІН БАГАЛАУ

Даму М.

Әл-Фараби атындығы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы к.

mdamu@bk.ru

Эртүрлі жас кезеңдерінде жүрек-кантамыр жүйесіңізінде ерекшеліктермен айрықшаланады, ол негізінен онтогенездің әртүрлі сатысындағы зат және энергия алмасындағы өзгерістерге байланысты. Осыған орай, әр түрлі жастагы балалардың гемодинамикалық көрсеткіштерін бағалау өте маңызды мәселелердің бірі. Бала ез өмірінің әр жас кезеңінде морфологиялық, физиологиялық жағынан әрқашан да есіп, дамып отырады. Сондықтан даму кезеңдерін белгілі жағдайларда өте маңызды. Бала дамуының әр кезеңінің анатомо-физиологиялық ерекшеліктері бала даму мен денсаулығы үшін маңызды. Атап айтқанда, балалардың жүрек кантамыр жүйесінің үздіксіз есіүі мен функционалды жетілуі жүреді. Әсіресе 2 және 6 жас аралығында, сонымен қатар жыныстық жетілу кезеңінде қарқынды жүреді.

Әртүрлі жастагы балалардың гемодинамикалық параметрлерін бағалауда көру мақсатында 7 және 8, 9 және 11 сыныптың үл және қызы балаларының әрекшеліктерінен сыйнаптауда жасады.

Зерттеу жұмысының жас шамалары, бойы, салмагы шамалас 30 үл және 30 қызы бала алынды, Коротков әдісі бойынша қан қысымы және жүрек соғу жүйелігінде алынды, гемодинамикалық көрсеткіштерін формула бойынша есептеп шығарды.

Зерттеу нәтижесінде 7 және 8 сынып үл балаларының систолалық қысымы $112 \pm 4,9$ мм с.б, диастолалық қысымы $65,7 \pm 1,3$ мм с.б на тең болды. Жүректің жиырылу жүйелігі $73,5 \pm 1,8$ мин/рет болды. Осы сыныптардың қызы балалардың систолалық қысымы $109 \pm 2,1$ мм с.б және диастолалық қысымы $71,3 \pm 2,3$ мм с.б на тең болды. Жүректің жиырылу жүйелігі $76,9 \pm 2,4$ мин/рет де тең болды. Ал, 9 және 11 сыныптың үл балаларының систолалық қысымы $111,6 \pm 1,4$ мм с.б, диастолалық қысымы $71,8 \pm 3,4$ мм с.б не тең, жүрек жиырылу жүйелігі $68,8 \pm 2,4$ мин/рет болды. Осы сыныптардың үл балаларының систолалық көрсеткіштің $119,2 \pm 1,9$ мм с.б тең, диастолалық қысымы $74,1 \pm 2,4$ мм с.б, жүрек жиырылу жүйелігі $71,5 \pm 2,5$ мин/рет болды.

Зерттеу жұмысының нәтижесінде әртүрлі жастагы балаларда жүрек кантамыр жүйесінің үздіксіз есіүі мен функционалды жетілуіне байланысты гемодинамикалық көрсеткіштің әрекшеліктерінен сыйнаптауда жасады.

Рұмының жетекшісі: б.ғ.к., Басыгараев Ж.М.

ИЗБЫТОЧНЫЙ ВЕС СРЕДИ УШКОЛЬНИКОВ

Даuletбай К.Д., Избасаров А.А.

КазНМУ им. С.Д. Асфендиярова, Казахстан, г. Алматы

adlet_aben@mail.ru

В настоящее время одной из актуальных проблем здоровья школьников является проблема избыточного веса. Некоторые факторы риска избыточного веса являются управляемыми: стрессы, нерациональное питание, низкая физическая активность. Решить любую медицинскую проблему на социальном уровне означает понять характер и природу распространения заболевания в тех или иных группах населения. Определить его связь со множеством физических, химических, биологических, психосоциальных факторов, пути его массовой профилактики. Студенты медицинского университета имени С.Д. Асфендиярова провели исследование у школьников 10 класса города Алматы. Оценка наличия избыточного веса и определения степени ожирения проводится в соответствии с рекомендациями Всемирной Организации здравоохранения (ВОЗ) на основании определения нескольких показателей:

Индекс массы тела (ИМТ или индекс Кетля) рассчитывается по формуле:

ИМТ = Вес (кг) / Рост (м²). Например: масса тела человека = 80 кг, рост — 1,8 м.

ИМТ = $80 \text{ кг} / (1,8^2 \cdot 1,8) \text{ м}^2 = 80 \text{ кг} / 3,24 \text{ м}^2 = 24,69 \text{ кг}$.

Индекс массы тела обследованных школьников. Число определений 10 класс. Число учеников -43.

Норма ИМТ 18,5-23,9. Количество учащихся -33; 76,5%.

Избыточный вес ИМТ. Количество учащихся -6; 13,9%.

Ожирение ИМТ 30 и выше. Количество учащихся -3; 9,3%.

Исходя из результатов исследования, что среди учащихся 10 классов избыточный вес наблюдается у 6 учащихся, что соответствует 13,9%, ожирение у 3 учащихся, что соответствует 9,3% от числа обследованных учащихся, таким образом, проблема избыточного веса среди учеников нашей школы существует и нуждается в профилактических мероприятиях. «Масса тела зависит от образа жизни и питания. Избыточная масса тела поддается коррекции» подтвердилась. Доказана актуальность проблемы лишнего веса среди учеников 10 класса. Причинами избыточного веса являются: избыточное питание и недостаточная двигательная активность. Избыточная масса тела поддается коррекции за счет рационального питания и увеличения двигательной активности.

Научный руководитель магистр естественных наук Ильясова Г.О.

ЖАҢУАРЛАРҒА СОРБЕНТТИ ЕҢГІЗГІНЕҢ КЕЙІН ҚАН КЛЕТКАСЫНЫҢ ҚҰРАМЫН АНЫҚТАУ

Дәүлет Г., Молсадыққызы М., Кенжебек Р.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы к.

daulet.guldana@mail.ru

XXI ғасырда улы заттардың (неорганикалық және органикалық) есерінен әлемде жүрек-тамыр жүйелерінің аурулары, бауыр, бүйрек және т.б. аурулар көн таралуда. Сонымен қатар, антропогендік факторлардың есерінен, еңбекке жарамсыздық пен мугедектіктің туындаудың жоғары жиілікті болуы, әлеуметтік мәні бойынша әлемде алғашқы орындардың бірін алса, бұл көрсеткіштер XXI ғасырда да жалғасын тауып келе жатыр.

Коршаған органды ластаушы химиялық заттардың ішінде адам денсаулығына үлкен қауіп тондиретіндер неорганикалық улы заттармен қатар ондірістік токсиканттар бар екендігі белгілі. Олай болса, бұл жұмыста біз органикалық улы заттармен улану барысында қаннның клеткаларының көрсеткіштеріне сорбенттердің есерін анықтадық.

Зерттеу объектісі ретінде салмагы 220-250 г. болатын 55 лабораториялық ак егуекүйректардың қан клеткасы алынды. Олардан торт топ құрылды. 1-ші топ (10 егуекүйрек) – бакылау тобы, 2-ші топ (15 егуекүйрек) – тәжірибелеге 10 күннен кейін алынды, 3-ші топ (15 егуекүйрек) – тәжірибелеге 30 күннен кейін алынды, бұл екі топ егуекүйректарына аптасына үш рет күрсак ішіне 100 г дене салмағына 0,3 мл-ден торт хлорлы

көмірсутектің майлардың ертіндісі берілді. 4-ші топ (15 егуұрық), бұл топ егуұрықтарына төрт хлорлы көмірсутекпен бірге қосымша СУМС- 1 (1 г/кг) қабылдады.

Зерттеу әдісі ретінде қан клеткаларының морфологиясын: эритроциттер, лейкоциттер мен тромбоциттер мөлшерін анықтау Systemex KX-21 - гематологиялық анализаторында (Жапония) және қандагы оттегі мөлшері мен pH көрсеткіші және иондардың мөлшері OSMETECH OPTI™ CCA - анализаторларында (АҚШ) аныкталды. Қан мен лимфаның физико-химиялық көрсеткіштері аныкталды: қан мен лимфа үз ұакыты Сухарев адісімен, олардың тұтқырлығы ВК-4 вискоизиметрінде, гематокритті жалпыға танымал әдіспен аныкталды.

Алынған нәтижелердін статистикалық өндөлді. Математикалық есептеулерден кейін $M \pm m$ мәліметтері берілген топтарды салыстыру кезінде - $*p < 0,05$ жалпыға мәлім Стьюдент пен Фишер критерийлерін пайдаланып, ықтималдық теориясын тексердік. Алынған мәліметтерді Microsoft Excel компьютерлік бағдарламасын пайдаланып статистикалық өндөл және алынған өзгерістерді - $*p < 0,05$ пен $*p < 0,001$ аралығын сойкес деп есептеді.

Алынған нәтижелердің негізінде томендегідей түйіндер жасалды: Егуұрықтар органикалық токсиканттармен улану барысында қаның pH көрсеткіші ацидоз бағытына өзгергендей көрсетеді. Қандагы қан клеткаларының өзгерістерге үшіншілік бакылау тобымен салыстырғанда алғашқы 10 күндей өрткіншілік 8 %-га томендеген, ал 30 күннен кейін 17%-га артқандығы байқалады, сонымен бірге лейкоциттердің көрсеткіштері алғашқы 10 күндейте 31 %-га томендеді, ал 30 күннен кейін 20 %-га артқандығы байқалады. Бұл мәліметтер қан клеткаларының функциясының томендеген көрсетеді.

Энтеросорбенттерді қолдану органикалық үлардың лимфадинамика мен лимфа құрамына теріс әсерін біршама томендедті. Егуұрықтарға сорбент бергенен кейін қан клеткалары көрсеткіштерінің калыпина келуі, сорбент СУМС-1 сорбциялық касиетінің жогары екендігін көрсетеді. Сорбент СУМС-1 өз кезегінде уланудан кейін болған организмде болған өзгерістерді біршама бастапқы калыпина көлтіретіндігі аныкталды. Бұл жұмыстар алі де болсада зерттеулердің қажет екендігін көрсетеді.

Гылыми жетекшілері: аға оқытуышы Атамбаева Г.К.

ЛАКТАЦИЯ КЕЗЕҢІДЕГІ ЕГЕУҰРЫҚТАРДЫҢ БИОЛОГИЯЛЫҚ МЕМБРАНАНЫҢ ТӨЗІМДІЛІГІНЕ АУЫР МЕТАЛДАРДЫҢ ӘСЕРІ

Діләбекова Б.Т.

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы к.

n_b.2013@mail.ru

Қазіргі таңдағы қоршаган ортандың ластануы адамның табигатқа үқысыз қарауынан туындауды. Техногендік заттарды туыннатушы ол адамның өзі болып табылады. Қоршаган ортандың ластануы мен масштабы күннен күнге осуде. Биосфераға түсken ксенобионттар әртүрлі антропогенді заттардың қайнар көзі, техногенездің даму барысында жуз мындан астам улы заттар адам мен жануар үшін қауітті болып табылады.

Организмге қорғасын, кадмийдің жекелеген улы әсерлері кеңінен зерттелінген. Соңғы мәліметтер бойынша: жүрек қан тамыр жүйесінің патологиясына, тыныс алу жүйесіне, иммундық және қан жасаушы мүшениң ауруларына, генетикалық ақпараттың бұзылуына, хромосом аберрация санының жогарылауына әкеледі.

Зерттеу нысаны ретінде қорғасын және кадмий тұздарының буаз және сүт түзүші егуұрықтардың өрткіншіліктер мембранның тұртқылығына, өрткіншіліктер мембранның өткізгіштігіне және сүт безі микросомаларында липидтердің асқан тотығы өнімдерінің мөлшеріне әсері зерттеледі.

Максат пен міндеттерге жету үшін тәжірибеде салмактары 200-250 г болатын 48 зертханалық үргашы ақ егуұрықтар алынды. Жануарлар келесі топтарға болінді: 1-буаз және лактация кезеңідегі бақылау топ егуұрықтары; 2-кадмий хлоридін және қорғасын асчетатын қабылдаган жануарлар тобы; 3-ауыр металдармен қатар витаминдер қабылдаган егуұрықтар тобы. Кадмий хлоридін дене салмагына шакқанда 0,47 мг/100 г және де қорғасын асчетатын дене салмагына шакқанда 2,4 мг/100 г мөлшерде асқан жолы арқылы бердік. Бақылауга алынған егуұрықтар азотерінің дене салмагынан 0,1 мг/100 г масса мөлшеріндегі физологиялық ертіндінің қабылдады.

Зерттеу нәтижелері бойынша биологиялық белсенді заттардың әсері сүт түзүші және буаз егуұрықтардың биологиялық мембранның төзімділік касиетін айтартылған жағдайларды. Биологиялық белсенді заттардың қолданғанан кейінгі нәтижелерінде сүт безінің секреторлы клеткадағы тиобарбитур кышкылы белсенді өнімдерінің мөлшерін азайды, мембрана төзімділігі тұртқалып, қан құрамындағы каталаза ферменті белсенділігінің Е және С витаминдерінің артқандығын байқадык. Осылың негізінде организм төзімділігін арттыру мақсатында тиімді жолдардың бірі, ол-биологиялық белсенді заттар тобын пайдалану болып табылады.

Гылыми жетекшілері: б.ә.к., доцент Кошкимбаев К.С., PhD, Жаманбаева Г.Т.

ШІКІ МҰНАЙДЫҢ ЕГЕУҰРЫҚТАР ҚАНЫНЫҢ ГЕМОТАЛОГИЯЛЫҚ ҚОРСЕТКІШТЕРИНЕ ӘСЕРІ

Ермагамбетова Ж.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Қазақстан, Алматы к.

e_zhanar@mail.ru

Мұнай және мұнай өнімдері топыракта, суда, есімдікте жиналып, коректік тізбек арқылы жануар және адам организміне түседі, сол арқылы аймақтың экожүйесіне және халық дәрінде қарастырылады.

Қазіргі заманда табигат компоненттерінің толық дерлік өзгерінен ықпал жасап, негізгі экологиялық проблемаларды тұтызып отырган мұнай мен газ өнеркәсіптік кешендерінде мен елді мекендердің қоршаган ортага бүкіл әлемде жыл сайын 3,0 млрд тоннадан астам өнеркәсіптік қатты қалдығы 1 млрд тоннадан шығып тұрады. Шікі мұнай өзінің табигатқа әсері жағынан бензинге жақын.

Зерттеу объектісі ретінде 8 айлық, орташа дене салмагы 150-200 г ақ зертханалық егуұрықтар алынды. Мұнаймен уланғаннан кейінгі зертханалық жағдайда қаның жалпы белок мөлшерін, несеп нәр және креатинин, аланинаминотрансфераза (АЛТ), аспартатаминотрансфераза (АСТ) мөлшерін «Bio-Lachema-Test» SA, (НТІ, США) анализаторы арқылы салыстырмалы түрде карастырдық, ал қан плазмасының мөлшерін иммунорадиометриялық әдіс арқылы анықталды. Жүргізілген жұмыстың нәтижесінде экзогенді факторлар мен шікі мұнай өнімдерінен уланған ақ егуұрықтардың биохимиялық қорсеткіштерінде 30 күн кайталаң бақылау, қорсеткіштерінде ауытқу бар екенін байқадык. Соның нәтижесінде шікі мұнай өнімдері бауыр, бүйрек қызметтерінің бұзылындығын көрсетеді. Экзогенді факторлар мен шікі мұнаймен қатар наноэнтеросорбент «Инго-2» қосып бергенде, энтеросорбенттің бауыр қызметін қалыптаңа көлтіретін корғаныш механизмдерін белсендендіреді, гипо- және диспротеинемия көрінін бәсендегеді, бауырдың гликогенсактауышы қызметтің қалыптаңа көлтіретін, майлардың дистрофияның дамуының алдын алады.

Корыта келгенде наноэнтеросорбенттер жогары сору сыйымдылық касиеті бар, асқан-ішек жолдарында бұзылмайтын және абсорбция (сініру), ионалмасу немесе кешенқұрау арқылы эндогенді заттарды медициналық бағытта қолданылатын препараттар. Сонымен қатар энтеросорбентті пайдаланғанда организмің багана клеткаларындағы механизмдік касиеті және кімділ іс – әрекетінен нәтижелі болғанын және бұл ағзалардағы белог синтезінің интенсивтілігін көрсетеді. Энтеросорбенттердегі майдың, көмірсұдың, белоктың, зат алмасудағы ғұйықтықтардың айналымы дұрыс жүрүнін байқадык.

Гылыми жетекші: PhD, аға оқытуышы Ыдырыс Ә.

Шаханова Ж.У. Интегрированное выращивание Золотых рыб <i>Carassius auratus</i> и растительных культур в системе Аквапоника Избасар	24
А.Б. <i>Cistanche salsa</i> перспективті дәрілік осімдігінің фармокогнозиялық белгілері	24
Элебесов Т.А., Джумаханова Г.Б. Новейшие методы выращивания Пеларгоний (<i>Geraniaceae juss</i>)	24

СЕКЦИЯ 2. СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ БИОФИЗИКИ, ФИЗИОЛОГИИ И БИОМЕДИЦИНЫ

Абдолла Н., Перфильева Ю.В., Тлеулиева Р., Остапчук Е.О., Красноштанов В.К. Тышкандардағы супрессорлық потенциалы бар мембранадың супрессорлық жасушалардың адьюнкт артрит және жарықтық стресс кездеріндегі көбөй	26
✓ Абдрахманова Д.Қ., Оралханова М.А. In vivo жағдайында комірсу алмасуына лиггин негізіндегі сорбенттердің сору қасиеттерін зерттеу	26
Абесова Д. Гриценко А. Биофизика слуха	26
Абильхамит А.А. Студенттердің кардиореспираторлық жүйесінің бейімделу мүмкіншіліктерін зерттеу	27
Айтбеков Р.Н. Анализ состояния тревожности у иностранных студентов КазНУ имени аль-Фараби	27
Алияскарова У.С. Кадмийдің егукуйрықтар канының биохимиялық және гематологиялық корсектіштеріне әсері	27
Алмасбекова А.Ә. Баставың сыныптарда оқытушылтын дүниетану пәннің құрылымы	28
Ақылбек А.А. Влияние углеродных энтеросорбентов при острой почечной недостаточности	28
Аманбай Б.Б., Тоқтыбай А.К., Жұмәділла А.И., Алтай М.А. Адамның денсаулық күйін симметриялық орналасқан терідегі биологиялық активті нүктелердің биофизикалық корсектіші бойынша анықтау	28
Аманкелді А.Ү., Султанова Г.Б. Исследование функционального состояния щитовидной железы у женщин с нарушениями репродуктивной функции	29
Аскарбекова К.Б. Гипотиреозга ұшыраған егукуйрықтардың биологиялық мембранныарының төзімділігіне «Шоңайна» сыйындысының коргауыш асерін бағалау	29
Ахметбаева Д. Гипертония ауруын дәрі дәрмексіз жолымен емдеу	30
✓ Аязбаева Г., Мұхитқызы Ә., Тұсіпжан М. Окушуылардың оку процесінен бейімделу барысындағы гемодинамикалық корсектіштерін зерттеу	30
Әділбек А.Т. Эмоциялық стресс кезінде эритроциттер мембранныарының физиологиялық және биохимиялық қасиеттерін анықтау	30
Байгайыпов Б.Е. Студенттердің вегетативті жүйке жүйесінің тонусын функционалдық және динамикалық зерттеу	31
Батембаева Ф. Электр тоғының азгара әсер ету ерекшеліктері	31
Бейбитқызы А. Оценка успеваемости в связи с психомоциональным состоянием учащихся	32
Бексейтова К.С., Досымбетова М.И., Амзееva У.М., Аблайханова Н.Т. Эффективность применения ранозаживляющей повязки «ЕМДІК ДӘКЕ-1» при лечении ожоговых и механических ран у животных	32
Бердибаева А.П., Жакиянова М.О. Влияние электромагнитного поля на живые организмы	32
Даму М. Эртурл жастағы балалардың гемодинамикалық корсектіштерін бағалау	33
Даuletбай К.Д., Избасаров А.А. Избыточный вес среди у школьников	33
✓ Даulet Г., Молсадықызы М., Кенжебек Р. Жануарларға сорбентті енгізгішen кейін қан клеткасының құрамын анықтау	33
Ділорбекова Б.Т. Лактация кезеңіндегі егукуйрықтардың биологиялық мембранның төзімділігіне ауыр металдардың әсері	34
Ермагамбетова Ж. Шикі мұнайдың егукуйрықтар канының гематологиялық корсектіштеріне әсері	34
Есєтова Г. Алоэ вера осімдік препаратының адам организміне әсерін зерттеу	35
Есжан Б.Ғ. Сут безінің әртүрлі патологияларында даназол препаратының әсері мен емдік ерекшеліктері	35
Есжан Б.Ғ. Фиброз-кистоздың мастопатияның сипаттамалық ерекшеліктері	35
Есенбекова А.Е., Үсінбек Б.А. Ауыр метал тұздарының қан корсектіштеріне әсері	36
Zhakparov D.M., Kim X.V. IL-2 and IL-12 does not increase cytolytic activity in anergized NK cells	36
Жамбылова А. Гиподинамия ауруының алдын алу	36
Жантореева Ж.Е. Влияние токсикантов на полостный и мембранный гидролиз питательных веществ в желудочно-кишечном тракте лабораторных крыс	37
Zhunussova A.S. Non-thermal plasma treatment of PREC normal and DU145 prostate cancer cell lines	37
Жумагазеева А.Ж., Елемес А.Е. Оптически активные вещества	37
Jumakhanova G.B., Kairat B.K., Sarmoldayeva G.R. The use of histological methods in the study of tilapia cultivation on artificial feeds	38
Жомарт А.Р. Студенттердің сыртқы тыныс алуының функциональды жағдайын физиологиялық бағалау	38
Жылқыбаева Ә.Ж. Студенттердің көсіби құзыреттілігін қалыптастырудың әдістемелік-теориялық негіздері	38
Запарина О.Г. Влияние фитопрепарата на состояние клеточных мембран при токсическом гепатите	39
Изтилеуова Н.Ж., Үрымтай А.Ж. Постоянный электрический ток и применение в медицине	39
Иманбекова М.К. Разработка нового алтамера для электрохимического обнаружения человеческого интерферона IFN-γ	40
Кадыр С.К. Исследование индекса тревожности у детей подросткового возраста	40
Кашкынова Н.Ж. Мектеп окулығында материалдың құрылымдық жүйесін орналастырудың маңызы	40
✓ Кенжебек Р., Даulet Г., Оралханова М., Абдрахманова Д. Жануарлардың қан клеткаларына үш тұздың қосындысының әсерін зерттеу	41
Кереева А.Р. Определение гематологических показателей крови студентов с разным уровнем двигательной активности	41
Киригизбасова А.О. Исследование эффективности применения мультимедиа в учебном процессе	42
Кордашева Т. Спортшылардың функционалдық күйін зерттеу	42
Кошербаева А.Ғ., Молдабаева Ә.Ғ. Буздың кезеңіндегі жануарлардың биологиялық мембраннының төзімділігі	42
Красилова А.А., Султанова Г.Б. Исследование уровня гонадотропных гормонов у женщин репродуктивного возраста	43
Кудайбергенова А.К. Влияние экзаменационного стресса на психофизиологические показатели здоровья учащихся разных возрастных групп	43
Қайрат Б.Қ., Джумаханова Г.Б. Аквакультура жағдайында жасанды жемдермен қоректендірілген құбылмалы баҳтах (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) бұлдырылған химиялық құрамын анықтау	43
Қайрат Б.Қ., Жумалиева Г.Т. Құбылмалы баҳтах (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) бауырының биохимиялық күйіне әсіру жағдайлары мен жасанды жемдердің әсері	44
Құрманқажы С. Алматы облысы ауданындағы қант қызылшасы дақылының аурулары және зияндылығын зерттеу	44
Құрманалиев С.Қ. Студенттердің дене шынықтыруу сабагындағы кардиореспираторлық жүйесінің күйі	45
Қожан Д.М. Төмөнгі сыйып окушуыларының зейін қабілеттің арттыруда арнайы тузузы бағдарламасының тиімділігі	45
Лесбек Л.С. Спортшылардың қан айналу жүрек кан-тамырлары жүйесінің функционалдық ерекшеліктері	45
Лесбекова М.М., Сазанова А.А., Оралканова Ж.О., Намыс С.С. Пиелонефрит ауруына шалдықкан жастардың жүрек қызметінің хроникұрылымдық корсектіштерін зерттеу	46
Малибаева А.Е. Мектептегі биология пәннен сабак берудегі жана технологиялардың колдану тиімділігін зерттеу	46
Маликова А.Қ., Жанетулы С. Люминесценция в биосистеме	46
Матаева К.С. Влияние свинца на биохимические показатели крови животных	47